

Evaluatierapport

**Inventariserend veldonderzoek d.m.v.
proefsleuven**

Haven 8 te Waalwijk

projectnummer 418555
concept revisie 00
8 maart 2018

Evaluatierapport

Inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven

Haven 8 te Waalwijk

projectnummer 418555
documentnummer
concept revisie 00
8 maart 2018

Auteurs

G. Sophie

Opdrachtgever

Gemeente Waalwijk
Postbus 10150
5140 GB Waalwijk

datum vrijgave 00/03/18
beschrijving revisie 00
concept

goedkeuring
H.J.L.C. Koopmanschap

vrijgave
R. Zuurbier

Inhoudsopgave

Blz.

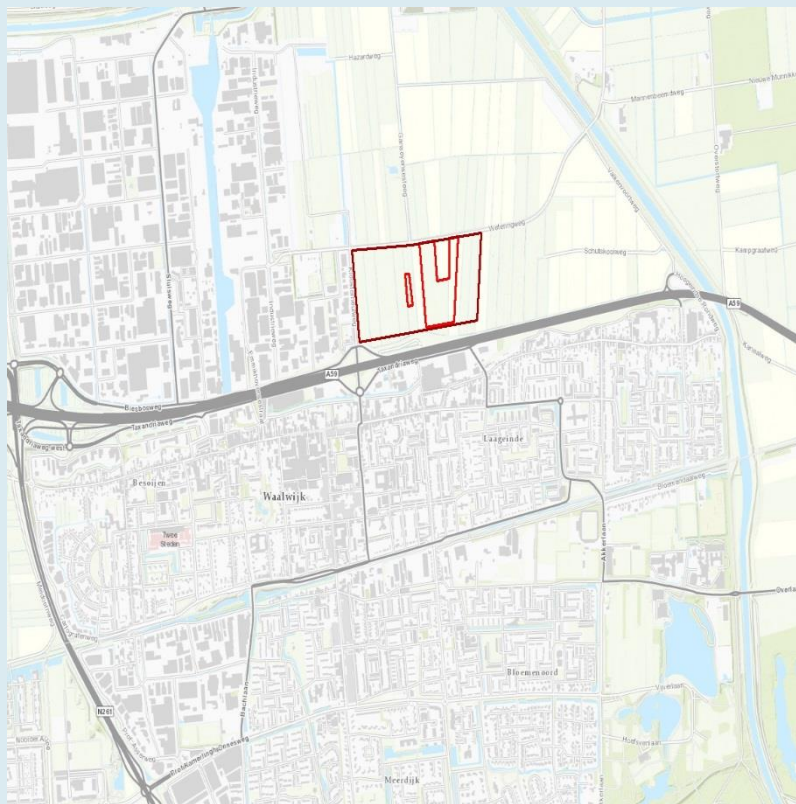
1	Inleiding	2
2	Veldwerk	3
2.1	Gehanteerde strategie	3
2.2	Afwijkingen t.o.v. het PvE	3
2.3	Evaluatie veldstrategie	3
3	Eerste onderzoeksresultaten	4
3.1	Sporen	4
3.2	Vondstmateriaal	4
3.3	Monsternamen	4
3.4	Recapitulatie doel- en vraagstelling	4
4	Advies voor (de)selectie	5
4.1	Vondsten	5
4.2	Monsters	5
5	Uitwerkingsplan	6
5.1	Planning	6
5.2	Opgave te deponeren vondsten, monsters en documentatie	6
5.3	(Aangepaste) begroting	6
	Kaartbijlagen	
	418555-O1	
	418555-O2	

Administratieve gegevens

Projectnummer Antea Group 418555
OM-nummer 4570477100
Provincie Noord-Brabant
Gemeente Waalwijk
Plaats Waalwijk
Toponiem Haven 8

Kaartblad 44G
Coördinaten 133007/421149 133751/412243
133031/411764 133697/411783
Opdrachtgever Gemeente Waalwijk
Uitvoerder Antea Group
Datum uitvoering november oktober-november 2017
Projectteam H.J.L.C. Koopmanschap (projectleider)
G. Sophie (senior KNA archeoloog)
C. Nater (project archeoloog)
Vrijgave conform KNA H.J.L.C. Koopmanschap (senior KNA-archeoloog)
Bevoegd gezag gemeente Waalwijk
Deskundige bevoegd gezag Mevr. S. de Kock/ mevr. I. de Jongh

Beheer documentatie Antea Group

Afbeelding 1. Uitsnede topografische kaart 1:25.000 met ligging plangebied (niet op schaal).

1 Inleiding

In januari / februari 2017 is door Antea Group in opdracht van de gemeente Waalwijk een inventariserend veldonderzoek, met proefsleuven, uitgevoerd voor het westelijke deel van het plangebied Haven 8 te Waalwijk. Aanleiding van het onderzoek is de uitgifte van de gronden binnen het plangebied voor de uitbreiding van het bedrijventerrein. Voor het onderzoek is een PvE opgesteld door Antea Group dat akkoord is bevonden door de gemeente Waalwijk.

Het doel van dit evaluatierapport is een inventarisatie van de tijdens het veldwerk aangetroffen sporen en vondsten en genomen monsters. Op basis van de aard, hoeveelheid en mate van conservering zullen de aangetroffen sporen, vondsten en monsters worden beoordeeld op de potentie voor het beantwoorden van de in het PvE opgenomen onderzoeksvragen. Eerst wordt kort ingegaan op de gehanteerde werkwijze en de afwijkingen daarin ten opzichte van het PvE (zie hoofdstuk 2). Daarna wordt kort ingegaan op de eerste resultaten van het veldwerk (hoofdstuk 3). Vervolgens zal worden bekeken of de in het PvE opgenomen onderzoeksvragen kunnen worden beantwoord aan de hand van de resultaten. Tot slot zal een voorstel worden gedaan voor de uitwerking en rapportage, en welke specialistische onderzoeken en monsteranalyses daarvoor nodig zijn (hoofdstuk 4).

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de protocollen van de BRL 4000 met daarin besloten de KNA 4.0. Voor de wettelijk verplichte BRL-protocollen 4003 (inventariserend veldonderzoek) en 4004 (opgraven landbodems) is Antea Group gecertificeerd conform de SIKB-BRL SIKB 4000 (Beoordelingsrichtlijn voor archeologie).

2 Veldwerk

2.1 Gehanteerde strategie

Voorafgaand aan het veldwerk is een plan van aanpak (PvA) opgesteld. Voor deelgebied Oost is een aangepast proefsleuvenplan gemaakt tijdens de voorbereiding van het veldwerk. Op basis van de resultaten van het booronderzoek waren de proefsleuven in het PvE-puttenplan opgenomen, zonder rekening te houden met de ligging van sloten en greppels.

Uiteindelijk is in het veld nog van dit puttenplan afgeweken, zie paragraaf 2.2. Dit is in de veldfase met de bevoegde overheid overlegd en akkoord bevonden.

In het veld met een rupskraan laagsgewijs het kleidek afgegraven tot in de top van de C-horizont. Daar waar nodig is het vlak handmatig opgeschaafd en zodra er voldoende proefsleuf was aangelegd is er vanaf de zijkant van de sleuf begonnen met het op foto vastleggen van de sleuf. Dit was nodig vanwege het snel nat worden van de sleuven, deels vanwege 'hangwater' en deels vanwege opkomend grondwater. Na het aanleggen van de sleuven zijn ze ingemeten met een Topcon GPS. Per sleuf zijn twee profielopnames gemaakt. Op een aantal plaatsen is er voor gekozen een tweede vlak aan te leggen om zicht te krijgen op de diepere ondergrond. Het in Haven 8-Oost verkregen beeld sluit aan bij het beeld in Haven 8-West. Beide beelden worden in de eindrapportage nader uitgewerkt.

2.2 Afwijkingen t.o.v. het PvE

Voor deelgebied Oost is een aangepast proefsleuvenplan gemaakt tijdens de voorbereiding van het veldwerk. Op basis van de resultaten van het booronderzoek waren de proefsleuven in het PvE-puttenplan opgenomen, zonder rekening te houden met de ligging van sloten en greppels. Uiteindelijk is in het veld nog van dit puttenplan afgeweken: werkputten 10 en 19 waren geprojecteerd op een akker die aansloot op een zone waarvoor geen betredingstoestemming was. Deze akker was (recent) geploegd. De daar geprojecteerde vierkante meters zijn elders ingezet. Op deze wijze is het dekkingspercentage behouden gebleven zonder dat het inhoudelijk tot andere resultaten heeft geleid.

Werkput 20 bevond zich in een akker die extreem nat was ten tijde van het veldwerk in januari / februari 2018. Ook hier is besloten de vierkante meters elders in te zetten (werkputten 21 en 22).

2.3 Evaluatie veldstrategie

De strategie uit het PvE voldoet voor de beantwoording van de gestelde vragen.

3 Eerste onderzoeksresultaten

3.1 Sporen

Tijdens het onderzoek van deelgebied Oost zijn de spoornummers 9 t/m 44 uitgedeeld, evenals een aantal subnummers van spoor 9999 (verstoringen). De sporen 9 tot en met 27 zijn aangetroffen in werkput 7. Dit betreft een groep paalkuilen die vanwege opkomend grondwater niet onderzocht kon worden (couperen) (afbeelding 8).

In werkput 17 is eveneens een (kleiner) aantal vergelijkbare paalsporen aangetroffen. Hierbij is meteen na aanleg van het vlak gekozen om een tweetal sporen te couperen. Sporen 37 en 38 bleken uiterste onderkanten van paalgaten. De verklaring daarvoor lijkt dat de palen na de middeleeuwen in het kleilandschap zijn geplaatst / ingeslagen en net in de top van het dekzand zijn “vastgezet”. De aangetroffen paalsporen zijn zowel in werkput 7 als in werkput 17 in directe nabijheid van een sloot / greppel waargenomen.

Tijdens het onderzoek in deelgebied Oost is een groot aantal sloten / greppels aangetroffen. De meerderheid daarvan is geïnterpreteerd als (sub)recente sloten. Een deel van deze sloten is dichtgestort met materiaal dat lokaal voor handen was: klei. Een deel is volgestort met (cunet-) zand. Waarschijnlijk betreffen dit sloten die in het kader van de ruilverkaveling zijn gedempt.

3.2 Vondstmateriaal

In het deelgebied Haven 8 Oost is één fragment aardewerk aangetroffen in spoor 36. Dit is een middeleeuwse greppel. Het fragment blijkt te dateren als Maasvallei aardewerk waar in de uitwerking nader op wordt ingegaan. Op basis van de veldbepaling gaat het om een wandfragment met daarin de aanzet naar de bijgesneden bodem. Daarnaast is een drietal ABM-monsters verzameld uit als “middeleeuws” geïnterpreteerde sloten (S35, 36 en 44).

3.3 Monsternamen

Er is tijdens het onderzoek in het oostelijke deel van Haven 8 een drietal ABM-monsters verzameld uit als middeleeuwse geïnterpreteerde sloten (S35, 36 en 44). Het gaat hierbij om de enige kansrijke sporen uit het onderzoek die op basis van hun huneuze vulling goed tot redelijk geconserveerde archeobotanische resten kunnen bevatten.

3.4 Recapitulatie doel- en vraagstelling

De vraagstelling was of er archeologische (potentieel behoudenswaardige) vindplaatsen in deelgebied Haven 8 west aanwezig zijn. Op basis van de aangetroffen sporen, bodemopbouw, recentere sloten en de afwezigheid van duidelijk archeologische leef lagen kan gesteld worden dat er binnen het plangebied geen sprake is van behoudenswaardige archeologische vindplaatsen en adviseren we de verwachtingswaarden van het plangebied bij te stellen naar laag. Het plangebied Haven 8 Oost wordt daarmee, net als het plangebied Haven 8 West, vrijgegeven voor wat betreft het onderdeel archeologie.

Dit advies wordt definitief indien de gemeente Waalwijk als bevoegde overheid archeologie op basis van de Erfgoedwet 2016 Het gegeven advies overneemt als selectiebesluit.

4 Advies voor (de)selectie

4.1 Vondsten

Niet van toepassing. De aangetroffen scherf dient conform PvE gedetermineerd te worden volgens ABR 2.

4.2 Monsters

We adviseren om van de drie ABM-monsters het meest kansrijke en inhoudelijk meest relevante monster te laten onderzoeken. We stellen daarbij voor om dit onderzoek in de volgende fasen uit te voeren. De reden om nu te volstaan met de uitwerking van 1 monster is inhoudelijk en gaat terug op het gegeven dat alle drie de ABM-monsters op verschillende plaatsen zijn geborgen maar wel afkomstig zijn uit dezelfde greppel. Analyse van alle drie de monsters zou daarmee drie keer hetzelfde beeld opleveren.

5 Uitwerkingsplan

5.1 Planning

De monsters dienen te worden aangeleverd aan een specialistisch bedrijf dat archeo-botanische analyses kan uitvoeren. Parallel aan de verwerking van de monsters kan het archeologisch rapport in hoofdlijnen worden opgezet, daarna kunnen de archeo-botanische gegevens worden toegevoegd

5.2 Opgave te deponeren vondsten, monsters en documentatie

Eén scherf, monster worden ingezet voor analyse.

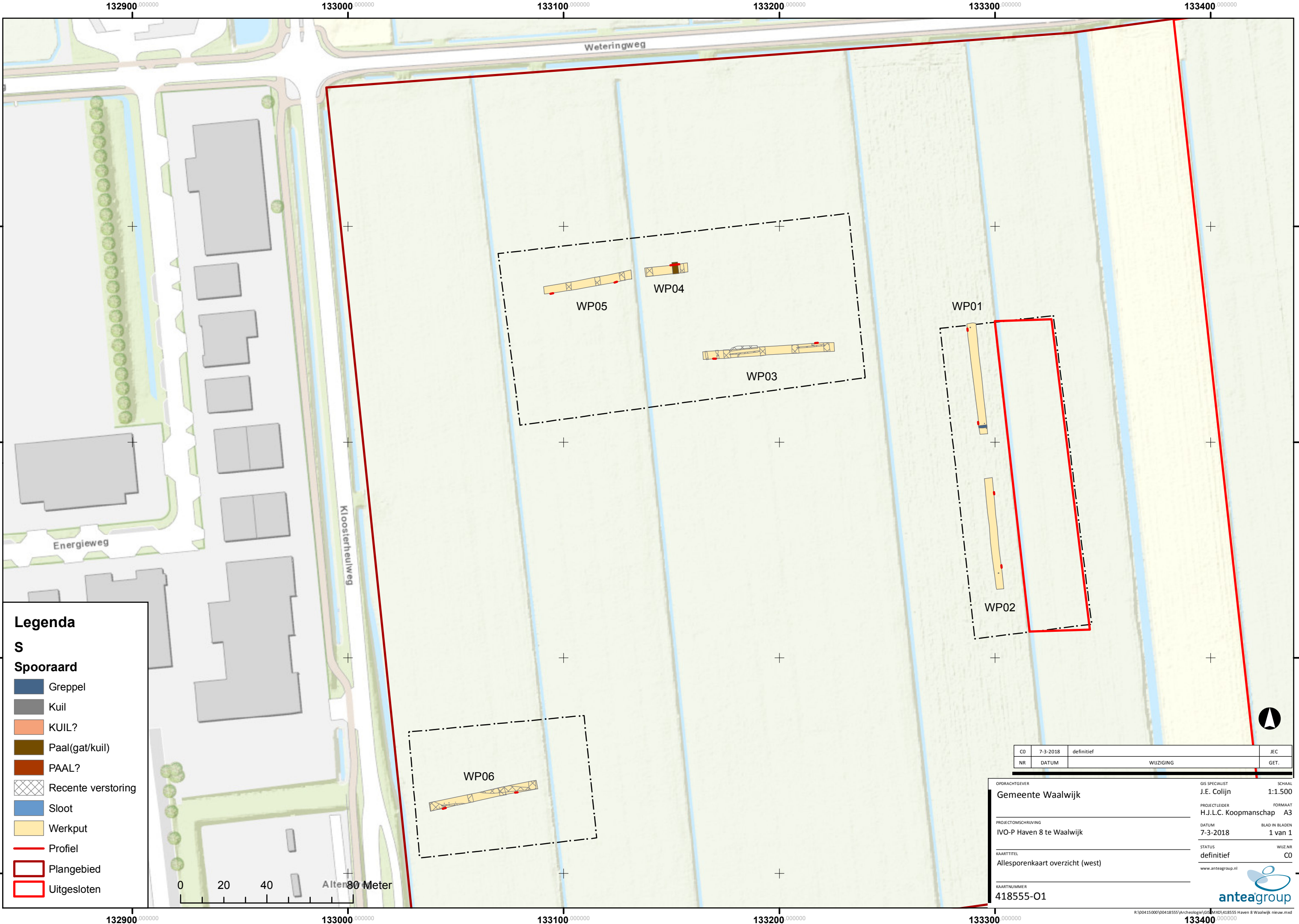
5.3 (Aangepaste) begroting

We stellen voor om het onderzoek van het ABM monster als volgt uit te voeren:

Stap	Onderdeel	Output	Prijs ex BTW
1	Bereiding en waardering	Advies per mail	€ 295,00
2	Macroresten inventarisatie tbv 14C-datering en 14C-datering	Conclusies per briefrapport	€ 726,00
3	Analyse van 1 pollenmonster en rapportage middels BIAXaal	Biaxaal en verwerking in eindrapport proefsleuven Haven 8 Antea Group	€ 1.325,00

Mocht de gemeente Waalwijk instemmen met bovenstaand onderzoek dan bedragen de kosten daarvoor € 2.346,00 ex BTW (indien alle drie de onderdelen ingezet kunnen worden). Ondergrens voor onderzoek omwille van het inhoudelijk vergelijk met het onderzoek op Waspik-Scharlo zou het inzetten van stap 1 en 3 zijn. Stap 2 is bedoeld om bij redelijk tot goed geconserveerde pollen tot een heldere datering van de context van het ABM-monster te komen.

Kaartbijlagen

Legenda

S

Spooraard

Greppel

Kuil

KUIL?

Paal(gat/kuil)

PAAL?

Recente versterking

Sloot

Werkput

Profiel

Plangebied

Uitgesloten

CO	7-3-2018	definitief	JEC
NR	DATUM	WIJZIGING	GET.

OPDRACHTGEVER

Gemeente Waalwijk

PROJECTOMSCHRIJVING

IVO-P Haven 8 te Waalwijk

KAARTTITEL

Allesporenkaart overzicht (west)

KAARTNUMMER

418555-01

GIS SPECIALIST

J.E. Colijn

PROJECTLEIDER

H.J.L.C. Koopmanschap

DATUM

7-3-2018

STATUS

definitief

www.anteagroup.nl

SCHAAL

1:1.500

FORMAAT

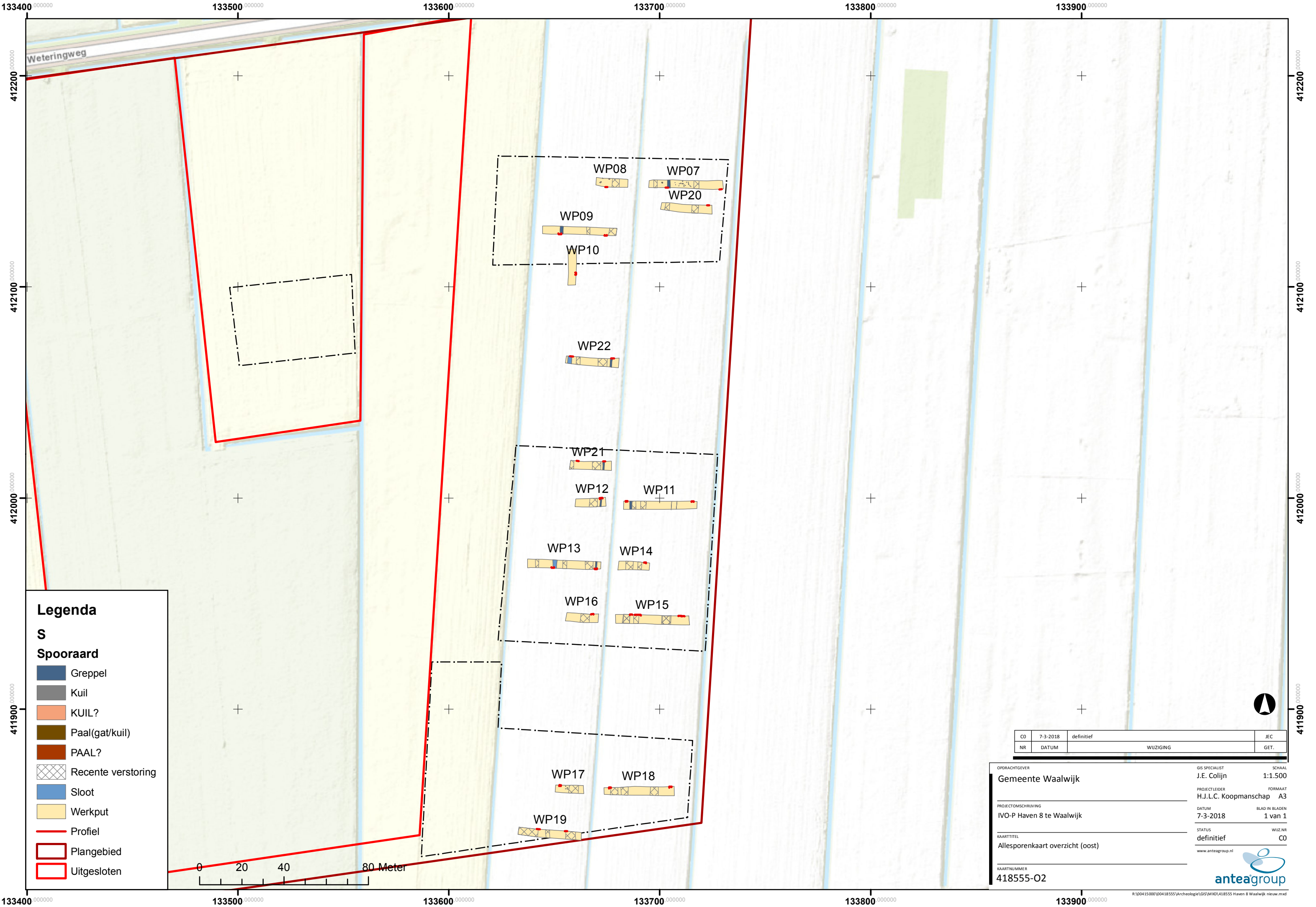
A3

BLAD IN BLADEN

1 van 1

WIJZNR

CO

CO	7-3-2018	definitief	JEC
NR	DATUM	WUZIGING	GET.

OPDRACHTGEVER	Gemeente Waalwijk	GIS SPECIALIST	J.E. Colijn	SCHAAL	1:1.500
PROJECTLEIDER	H.J.L.C. Koopmanschap	FORMAAT	A3		
PROJECTOMSCHRIJVING	IVO-P Haven 8 te Waalwijk	DATUM	7-3-2018	BLAD IN BLADEN	1 van 1
KAARTTITEL	Allesporenkaart overzicht (oost)	STATUS	definitief	WIJZNR	CO
KAARTNUMMER	418555-02				

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. (0162) 487 000
E. hans.koopmanschap@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2015

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.